

DİKKAT ÇALIŞMALARI VELİ BROŞÜRÜ

Evde uygulayabileceğiniz, 15 tatilde çocuklarınızla yapabileceğiniz aktiviteler.

İŞİTSEL ÇÖZÜMLEME:

- Kelime içerisindeki sesin yerini söyleme. Ses başta mı, orta da mı, sonda mı?
Örnek: 'k' sesi için; kas, askı, aşk gibi.

İŞİTSEL DİKKAT:

- Yönergelere uyma. Örnek: Kapıyı kapattıktan sonra yastığı bana getir.
- Dinlemeye odaklanma.

İŞİTSEL AYRIMLAŞTIRMA:

- Çevresel sesleri ayırt etme. Ses farklılıklarını bulma. Restoranda, parkta, sahilde gözlerin kapanarak etrafın dinlenmesi ve sonra bunun üzerine sorular sorulması. Örnek: Hangi ses güçlü? Hangi ses uzaktan geliyor? Hangi ses güzel? Hangi ses rahatsız edici? Arkamızdan geçen araç sence hangi araç? gibi

İŞİTSEL ŞEKİL ZEMİN:

- Kalabalık ortamda gelen sesler.

İŞİTSEL YÖN TAYİNİ:

- Sesin nerden geldiğini bulma.

İŞİTSEL ARDIŞIKLIK BELLEĞİ:

- Olayları sırası ile anlatma. Sonra böyle oldu, sonra şöyle oldu, en sonunda bu oldu gibi.

Bazen birden çok işitsel işleme süreci vardır. Bu yüzden oyunların bazılarını aşağıda belirtiyorum:

- Bir flütle uzun çalınca üçgen atma, kısa çalınca kare şeklini atma oyunu ya da davula iki kez vurunca üçgen atma, bir kez vurunca kare atma gibi veya kalın ses çıkarınca üçgen atma, ince ses çıkarınca kare atma gibi. Çoğaltılabilir.
- Gözü kapatıp, odanın içerisinde çeşitli sesler çıkarma. Kapıyı çarpma, masaya vurma gibi. Bu ses hangi yönden gelmiş olabilir? Ya da Bu ses hangi eşyanın sesiydi? Gibi.
- Gözünü kapat. Yetişkin odanın içerisinde çeşitli sesler çıkarak hareket ederken yetişkinin sesini takip etmesi.
- Saklambaç. İlk önce odanın içerisinde yetişkin saklansın ve çocuk yetişkinin sesine doğru gelerek onu bulsun. Sonra diğer odalara da yansıyabilir.
- Sesli bir oyuncak odanın bir yerine saklayıp bulmasını sağlama.
- Çocuğun arkası dönüktür. Taş gibi ses çıkaracak bir nesneyi kovanın içine atarak yetişkinin kaç tane taş attığını çocuğun söylemesi.
- Ritim çalışmaları. Bir davula bir masaya vurma gibi aynısını yapması. Bunu zaman içerisinde zorlaştırıp iki davul, bir masa, üç el çırpma gibi ses taklitleri görerek ya da görmeden yapma çalışmaları.
- Çocuğa yansıma sesleri söylenir. Foşş, çat, ühü, pat gibi. Sonra yetişkin bunları tekrar söyler ama birini eksik söyler. Foşş, ühü, pat gibi. Çocuk hangisini eksik söylediğini bulur. İkinci olarak söylediği yansıma seslerin yerleri değiştirilebilir. Foşş, çat, pat, ühü gibi. Hangisinin yeri değiştiği sorulabilir.

- Evin diğer odalarından birkaç şey istenir. Örn: Mutfaktan kaşık, çatal, tabak getir gibi. Çocuk bunu tek oda için yapabildikten sonra karışık odalardan da verilerek zorlaştırılabilir. Bana şampuan, oyuncak ayı, çatal getir gibi.
- Kim ne dedi? İki kişi aynı anda çocuğun kulaklarına iki ayrı yönergeyi verir ve çocuk uygular.
- Farklı şarkı söyleyelim. Aynı anda yetişkinin başka, çocuğun başka şarkı söyleyerek oynadığı oyun.
- Dudak okumaya çalışma. Yetişkin dudaklarını belirgin şekilde hareket ettir ve çocuk ne dediğini anlamaya çalışır.
- ‘Çarşıya gittim, elma aldım’ diye bir kişi başlar. Sonra ikinci kişi bir şey daha ekler, bu üç, dört kaç kişi oynanıyorsa çoğaltılabilir. İkinci kişi ‘Çarşıya gittim elma, soğan aldım.’ Derken üçüncü kişi ‘Çarşıya gittim elma, soğan, mandalina aldım’ der.
- Masanın üstüne resimler ya da nesnelerin kendisi konur; kalem, elma, ütü ağaç resmi vs vs. gibi. Yetişkin söylediği nesnelere ve sırasını tekrarlamaz.
 1. Yetişkin çocuğa ‘Bana elma, vazo, kalemi ver’ der. Bir kere söyler. Çocuk aklında tutmaya çalışır. Bunu aynı sırada vermesi istenir.
 2. Bu sefer yetişkin cümle kurar. ‘Ali ağaca çıkıp düşmüş.’ der ve çocukta orada olan ağaç resmini verir.
 3. Saydıklarımı saydığım sırayla boya.
 4. Saydığım sırayla çizgi ile ya da ip ile birleştir.
 5. Saydığım sırayla numaralandır.

Görsel Dikkat ile ilgili çalışmalar; labirentler, aynı gibi görünen iki resimde farklılıkları bulma, bir grup nesne, sayı ya da harf içinde hepsi aynı gibi görünürken 1 tanesinde farklılığın olması.

- Odaya çocuk bakar ve aklında tutmaya çalışır, sonra ebeveyn odadaki bir nesneyi saklar ya da yerini değiştirir, çocuk ne olduğunu bulmaya çalışır.
- Bir olay resmi parçalar halindedir. Gösterilen karışık resimlerde olayı sıralama.
- Eşleştirme; kapalı kartlar içinde aynı iki resmi bulmaya çalışma ve kartları azaltarak gitme.
- Bir resim gösterilir ve resimde gördükleri hakkında bilgiler vermesi istenir. Önceden resimde gördüklerini hafızasında tutması ile ilgili yönerge verilmesi gerekir.

Diğer duyu organlarına yönelik dikkat çalışmaları: Tat için gözlerini kapayarak yeme ve anlamaya çalışma, koku için gözlerini kapayarak (yemek, çiçek vs.) tanımaya çalışma, dokunsal olarak görmediği eline verilen nesne ile ilgili tanımlamalar yapma (yumuşak, sert, pürüzlü vs.)

Derya SARI

Uzm. Psk. Dan. Ve Rehb. Öğrt.